

KORNETTKLANG: Øynene er på notene, fingrene går sånn noenlunde av seg selv.

MUNTRE LÆRERE: Prosjektleder og pedagog Cedomir Popadic sammen med strykelærer Sarah Corbisier (til venstre) og blåselærer Ida Tveiten.

GØYAL TILNÆRMING: Hvor mye luft må man blåse for å få rett lyd i kornetten. Her prøver Marius, Eurora og Christoffer blåsestyrken som må til for å få en liten ball til å henge i luften.

SAMSPILL: Topp konsentrasjon fra Emilie (fra venstre), Rianna og Stine. Bak sitter Ine Aarhus, utplassert fra videregående skole.

TIDLIG KRØKES: 1.-klassingene er konsentrert på å følge strykelærer Sarah Corbisier anvisninger.

Skaper fra

Noen ganger sier det både pling og plong. Men med konsentrert øving lyder snart de første rene tonene. Det er ganske spesielle skoletimer på Ulefoss skole for tiden. Varden har gått etter lyden.

Nome er en av fem pilotkommuner i Norge som i høst ble med på et El Sistema-prosjekt. 158 elever på barnetrinnet får gratis musikkundervisning på stryke- og blåseinstrumenter. Nome er de eneste som har valgt å legge undervisningen i skoletiden, de andre norske kommunene gjør det i SFO-tiden, etter skoletid. Nome er også den eneste som har blåserundervisning. Det har de valgt for å rekruttere til skolekorps. Undervisningen er gratis, skolen holder instrumenter og undervisningen foregår hver mandag, tirsdag og torsdag.

Skaper eierforhold

1. og 2.-klassingene undervises i fiolin. Da Varden ankommer til første time, dukker elevene opp borte i gangen. Musede på rekke og rad svinger 1.-klassingene inn i klasserommet og finner plassene sine. Fiolinkassen ligger på gulvet, de åpnes og de små instrumentene åpenbarer seg. Elevene er forsiktede med både instrumentet og buen. De startet høsten med å lage pappfioliner, for å skape eierforhold til instrumentet.

– De har så vidt begynt å spille, motorisk sett er ikke alle like modne. Hele opplegget er nytt for dem, de skal lære å spille sammen som en gruppe. Samspill både på instrumenter og som mennesker, forklarer strykelærer Sarah Corbisier. Hun får elevenes oppmerksomhet, de følger henne så godt de kan og jommen er det moro å plukke på strengene. Bueflyten er ikke like lett foreløpig.

Langsiktig prosjekt

3.-klassingene skal lære kornett og 4.-klassingene skal lære trombone. Vi sniker oss med første kornettpulje. Litt

Men selvsagt fanges de litt av fotografens gjøren og laden også.

første pling

mer uro i rekkene, men ikke plagsomt. Blåselærer Ida Tveiten får raskt kontakt. Elevene synger tonene, de blåser rekkevis og ender opp med å spille «Kornettklang» sammen, mens en elev følger notene med pekestokken på skjermen med.

Ingen peker nese til hverandre, her hjelper man heller til om fingerplasseringen er litt klønete å få til. Snodig å se hvordan beina går ubevisst, mens de spiller. Litt ukonsentrert når blitsen går av, hvem ble med på bildet? Likevel er det imponerende hva de som følger mest nøye med får til.

– Alle lærer ikke å spille med en gang. De gode resultatene viser seg kanskje ikke før om tre år. Men El Sistema er et langsiktig prosjekt. Fem til ti år, sier Cedomir Popadic. Han er prosjektleder og musikkpedagog. Han har stor tro på El Sistema. Lærerne har sett at urolige elever, endrer atferd i møtet med et instrument. Sosial og menneskelig utvikling er da også et mål for prosjektet.

PIZZICATO: Å plukke på strengene er gøy, synes fra venstre Linnea, Olav Andreas, Herman, Emma og Henrik.

Tekst og foto: Helge Ottesen

Kulturskole for alle

Hva er El Sistema?

Det uttalte målet med El Sistema i Nome kommune er som følger:

- Å bruke musikken som et sosialt verktøy for sosial og menneskelig utvikling.
- Å utvikle sitt fulle potensial og utvikle sin sensibilitet.
- Å gi barn gode rollemodeller både menneskelig og musikalsk.
- Å gi barn og unge sterke musikalske opplevelser og samspillskompetanse.

Tilbudet er kostnadsfritt for alle elever på barnetrinnet ved Ulefoss skole. Instrumentopplæring foregår i ordinær skoletid. Eleven må ikke kjøpe instrumenter. Elevene får opplæring på fiolin i 1. og 2. klasse, kornett i 3. klasse og trombone i 4. klasse.

«El Sistema», den statlige organisasjonen/stiftelsen for nasjonale barne- og ungdomsorkestre i Venezuela, ble grunnlagt av maestro José Antonio Abreu i 1975. Maestro Abreus utgangspunkt var blant annet å bruke musikken som et sosialt verktøy først og fremst for å hjelpe fattige og vanskeligstilte barn til å få et bedre liv.

El Sistema har frambrakt utøvere, dirigenter og symfoniorkestre og kor av verdensklasse. Mest kjent her er kanskje Gustavo Dudamel, som i dag er sjefdirigent for Göteborgsymfonikerne og Los Angeles-filharmonikerne.

Nome er en av fem pilotkommuner som ble valgt til å delta i El Sistema Norge. De andre er Fredrikstad, Drammen, Larvik og Øvre og Nedre Eiker. Tøyen er også med via Tøyenprosjektet.

Økonomiske utfordringer

Onsdag denne uken fikk pilotprosjektet «El Sistema Nome» avslag på sin søknad om 100.000 kroner fra Telemark Fylkeskommune for skoleåret 21012/2013. Nome kommune/Nome kulturskole sto bak søknaden.

– Dette er veldig skuffende. Egentlig underlig når vi ser på målgruppe, nasjonale føringer og prosjektets målsetting. Vi skal gi vårt beste til å finne de nødvendige midlene for videre drift. Det er 160 barn som er med i prosjektet. Minst én av dem kommer til å bli utøver i verdensklasse, sier prosjektleder Cedomir Popadic. De har fått noen økonomiske utfordringer da den forventede støtten fra Utdanningsdirektoratet uteble.

«El Sistema Norge» er et samarbeidsprosjekt mellom Norsk Kulturskoleråd, Barratt Dues musikkintitutt, Norges musikkhøgskole og Festspillene i Bergen. Kulturskolerådet er ledende i prosjektet og har mottatt økonomisk støtte fra flere hold. Spesielt fra Sparebankstiftelsen DNB NOR. Men altså ikke fra Utdanningsdirektoratet. Drammen valgte å utsette prosjektet, men entusiasmen rundt prosjektet i Nome førte til at de valgte å ikke avbryte. De har dekket opp manglende finansiering via bruk av interne midler. Både prosjektlederstillingen, to lærerstillinger og rektorstillingen i prosjektet ble redusert. En familiekveld og besøk til Grenland Symfoniorkester kan ryke. Det jobbes nå videre med finansieringen, men man våger ikke å garantere drift ut over det første året.